

Какъ сж гледали на брака Сливенци се видѣ отъ поменатия изразъ („човѣкъ веднажъ се ражда, *веднѣжъ се жени и веднѣжъ умира*“.) и още отъ следния: „не съмъ се вѣнчалъ я!“ т. е., мога да наруша или се освободя отъ каквато и да било юридична връзка съ изключение на тая въ брака, която е и обществена, и юридична и религиозна. Напр. става дума за разваляне на съдружие, на наемъ или на каквото и да било договоръ: „не съмъ се вѣнчалъ съ него я!“¹⁾

Пързия бракъ се нарича „първо вѣнчило“, жената въ него се назовава („първата“) „*първина*“. Овдовѣлия или овдовѣлата („вдовецъ“ или „вдовица“) пазятъ да не се женятъ поне две-три години отъ смъртъта на единия членъ. Нѣкои сж почитали паметъта на починалия членъ съ десетки години. У старитѣ, а и до днесъ въ селата жената до преклонна възраст въ брака се назовава отъ мъжа си „булка“ (и въ звателенъ падежъ пакъ „булка“).

Жената при първото раждане се нарича „първеския“, а последното ѝ дете — „изтрѣсаче“ или „изтрѣсакъ“. Децата се кръщаватъ — мъжкитѣ обикновено на имената на мъжовитѣ родители, а женскитѣ — на тия на жената.

Новъ по-страненъ е у насъ черковния обичай, щото кръстнитѣ имена да били такива на признати отъ черквата ни светци. По тоя начинъ ний сами отчуждаваме народнитѣ си стари имена и ги замѣняме съ грѣцки. Време е, нашата черква, която по-вече отъ всѣка друга е *народностна* и вѣнъ отъ чисто свещеното си, има второ, *политическо* „азъ“, да изготви подбранъ списъкъ на чисто народнитѣ ни, исторични имена и при кръщаването именно тѣхъ да прѣпорѣчва и отъ тѣхъ да се рѣководи. Димитъръ, Никола, Марко, Лука, Стефанъ, Георги, Пантелей, Матей и т. н. иматъ своя народ-

¹⁾ По отношение положението на жената спроти мъжа, пълната ѝ зависимостъ отъ него, достатъчно е да се приведе Сливенския изразъ: „той *води* еди коя си“ вмѣсто „той е жененъ за еди коя си“. Мъжътъ *води* жената, а не обратното. Тамъ, гдето жената взема връхъ надъ мъжа, което въ Сливенъ е било нѣкога съвсемъ рѣдко (напр. въ случай, че той е *приудникъ*, живущъ въ бащиния дворъ на жената, и т. н. казва се, че тамъ „*кокошката пѣй*“, а „*кокошки*“ въ Сливенъ много рѣдка сж пѣли.

Мъжътъ *води* жената въ Сливенъ не само въ физиченъ смисълъ (напр. когато излѣзатъ на разходка, ходятъ по гости или на черква, въ които случаи „кавалерътъ“ върви напредъ, а „дамата“ следъ него, а при по-ревнивъ мъжъ тя не трѣбва да дига очитѣ си отъ петитѣ му. . .).

Ревнивия мъже се нарича „къскѣнджия“, „еничеринъ“ и т. н.

„И съмъ се, Кирчо, паднала
на зълъ мъжъ, на *къскѣнджия*“.

Жената, дори и въ интимни случаи е отдавала нуждната почитъ къмъ мъжа, разбира се по старому

„Кирчо на диванъ седѣше —
Янка му *диванъ* стоеше,
чаща му вино даваше“.